

Eesti Arst – ulatuslikud eesmärgid

Rein Lepnurm – Kanada Saskatchewan Ülikool, Eesti Arsti toimetuskolleegium

Aprilli lõpus toimus ajakirja Eesti Arst toimetuskolleegiumi koosolek, mille teemaks oli ajakirja hetkeseisu analüüs ja arutlus arenguperspektiivide üle. Järgnevalt on esitatud nii autori kui ka teiste kolleegiumi liikmete koosolekujärgseid mõtteid.

Eesti Arst ajakirjana peaks jätkama oma seniste eesmärkide ja arengusuundadega. Olulisemad neist on mitmekesisus oma rubriikides, tugevad teadusuuringud, Eestis käigusolevate olulisemate teadusuundade ja meditsiinikorralduslike tegevuste kajastamine, strateegiline koostöö Tartu Ülikooli arstiteaduskonnaga ja eesti meditsiinikeele arendamine.

Tippteadus on oluline Eesti meditsiini arendamiseks, professionaalide ridade täiendamiseks ning muidugi paneb aluse magistrantide ja doktorantide arengule, annab neile selleks võimaluse. Ka tippteadlaste juhendatud uurimuste korral võiks vaheetappide tulemusi ja järeldusi avaldada kodumaises teadusajakirjas. Sellega saaks lugejaskond teada, millega Eesti teadlased tegelevad.

Süsteematisel ülevaated hõlmavad kõik arstid kursis nüüdisaja kliiniliste teadmis- tega ja uurimismeetoditega. Järjekult on selliste ülevaadete koostamine ja esitamine õpetlik ülesanne residentidele ja doktorantidele. Doktorantidele ja residentidele võiks olla selliste artiklite eest eritunnustus preemiana ning see võiks olla motivatsiooniks artikli kirjutamisel. Samuti, õpetlikud haigusjuhud annavad praktilist kogemust tegevarstidele ja ka residentidele. Tööandjad peaksid innustama oma arste avaldama oma kogemusi, uurimusi ja ülevaateid Eesti Arstis, peaksid oma arstide akadeemilist tegevust rohkem tunnustama ja ära märkima.

Palju on räägitud Eesti rahva kahane- misest ja negatiivsest iibest. Muidugi on rahvaarvu suurenemine oluline, aga Eesti kultuuri levitamine maailmas on ka oluline. Las need, kelle professionaalne elu ja areng viib neid välismaale, lähevad. Välisriigid

saavad teada Eesti saavutustest, professionaalsest tasemest ja kultuurist. Võtab aega, ja ehk isegi mõned põlvkonnad, aga siis Eesti Arsti lugejaskond kasvaks ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonnale tekiks oma mõjusfäär. Minge! Önn kaasa!

Eesti meditsiini puudutavate uudiste levitamist saaks ka suurendada, kui ajakiri Eesti Arst kajastaks rohkem Eesti arstide päevadel ja Eesti-sisestel erialakongressidel toimuvat. On mitmeid tähtsaid teaduslikke saavutusi, kus Eesti teadlased on näidanud end maailma tasemel.

Eesti Arst peaks käsitlema vaieldavaid teemasid Eesti tervishoiukorralduses, tervishoiusüsteemi arengukavasid ja meditsiini puudutavate seaduste eelnõusid. Teretulnud oleksid ka tagasivaated ja analüüsid juba toimunule.

Ajakirjal Eesti Arst ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonnal on strateegiline koostöö, milles peaks osalema ka Tervise Arengu Instituut. Meditsiiniterminoloogia arendamine ja täiendamine on eestikeelse arstiteadusliku kirjasõna püsimiseks hädavajalik ning selle ülesande täitmine kuulub hariduse haldusesse. Ideaalis peaks ülikool või ka ajakiri hankima näiteks haridus- ja teadusministeeriumilt või muust riiklikust rahastamisallikast Eesti meditsiinikeele arenguks eraldi määratud eelarvera (sh meditsiiniterminoloogia andmebaasi koostamine).

Pürgime edasi PubMed-i andmebaasis kättesaadavuse suunas samm-sammult. Ajakiri kasutab põhimõttekindlalt nüüdisaja retsenseerimise printsiipi. Seetõttu peaks Tartu Ülikool hindama Eesti Arstis ilmunud teaduslikke artikleid kõrgelt. Artikli kvaliteet ei sõltu lugejate arvust, vaid teadustöö meetodikast ja küsimuse lahendamise viisist. Teaduse rahastamise fondid ja ülikooli komisjonid peaksid seda arvestama rohkem kui ajakirja mõjutegurit. Viimane kajastab enam ingliskeelsete lugejate arvu kui akadeemilise töö kvaliteeti. Oleme ikkagi eestlased!

Rein Lepnurm